

De l'Est i de l'Oest

Sempre m'ha semblat paradoxal que els dos països que foren els grans perdedors de la Segona Guerra Mundial, Alemanya i el Japó, s'hagin convertit, en cosa de mig segle després de la derrota, en els amos de l'economia que afecta tot l'univers. En canvi, els vencedors i els neutrals les passen morades.

Aconseguir l'afebliment d'Alemanya a base de dividir-la en dues va costar molta sang i moltes llàgrimes. Després —el temps vola— la reunificació d'Alemanya, molt celebrada per les democràcies occidentals, contribueix a la crisi que ens amenaça. En un obrir i tancar d'ulls, els països del primer i del segon món —els del tercer fa temps que sembla que no puguin empitjorar més— van passar d'una prosperitat incerta, plena d'angúnies, a un estat de bancarrota imminent. Ens diuen ara que la política monetària del Bundesbank utilitza la fortalesa del marc com a arma per a fer-nos pagar a tots el cost elevadís-

sim d'aixoplugar sota una sola bandera els germans esgarriats de la part ex-comunista. Pot haver-hi qui s'hagi alegrat de la unificació, però també és quasi segura l'existència dels qui la lamenten. Però en trobaríem ben pocs que trobin just haver de pagar a un preu elevat un esdeveniment que és cosa dels alemanys. Sorgeixen molts dubtes sobre si la resta d'uropeus, i del món en general, s'han d'alegrar gaire d'un tombant històric que, de moment, coincideix amb una rebrotada del nazisme.

El somni d'una Europa plàcidament unida es veu enterbolit per l'actuació de joves amb el cap esquilat, brandant banderes i símbols de trista memòria. La televisió ens té al corrent de la violència desfermada en ciutats habitades per una gent amb fama de ser

molt culta, molt civilitzada, però que de tant en tant es lliura a uns actes de barbàrie dels quals, finalment, ells mateixos diu que s'aver-gonyeixen. El canceller Kohl, va condemnar davant les

càmeres de TV les manifestacions feixistes que tendien a proliferar en algunes ciutats alemanyes. Ell mateix fou víctima d'una agressió d'un grup d'energúmens que portaven banderes amb la creu gammada.

Per afegitó, un periòdic rus, *Mòvskaia Pravda*, ha fet públics els resultats d'una enquesta escruixidora: actualment, gairebé la meitat dels russos considera que Stalin fou un gran líder polític. ¿Hi tornarem a ser? ¿No hauran servit de res les experiències tan recents en el temps històric?

Pere Calders